

POSTANOWIENIE

Dnia 16 stycznia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Anna Owczarek (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi H. P.

o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem

Sądu Okręgowego z dnia 18 stycznia 2007 r.,

i Sądu Apelacyjnego z dnia 7 sierpnia 2007 r.,

wydanych w sprawie z powództwa H. P.

przeciwko Skarbowi Państwa - Aresztowi Śledczemu w Ł.

o zadośćuczynienie i rentę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 16 stycznia 2013 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 15 czerwca 2012 r.,

1) oddala zażalenie,

2) przyznaje i poleca Skarbowi Państwa - Sądowi Apelacyjnemu wypłacić adwokatowi P. S. prowadzącemu Kancelarię Adwokacką kwotę 3.200,- (trzy tysiące dwieście) złotych podwyższoną o należną stawkę podatku od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powodowi w postępowaniu zażaleniowym,

3) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3.200,- (trzy tysiące dwieście) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 15 czerwca 2012 r. odrzucił skargę powoda H. P. o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 18 stycznia 2007 r. Sąd przyjął, że skarga powoda nie była oparta na ustawowej podstawie wznowienia, w szczególności taką podstawą nie było powołanie jako nowego dowodu świadectwa lekarza specjalisty, wprawdzie wydanego po zakończeniu postępowania sądowego, ale opartego na przedstawionych przez powoda wynikach trzech badań lekarskich z dnia 12 listopada 2001 r., 8 grudnia 2001 r., 23 grudnia 2002 r.

Powód w zażaleniu na powyższe postanowienie wniósł o jego uchylenie i przyjęcie skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów nieopłaconej w całości ani w części pomocy prawnej udzielonej mu z urzędu. Skarżący zarzucił niewłaściwe zastosowanie art. 410 § 1 k.c. poprzez przyjęcie, że w sprawie nie występowała podstawa wznowienia postępowania, podczas gdy był nią nowy dowód w postaci zaświadczenia lekarskiego z dnia 8 marca 2012 r., uzyskanego po prywatnej konsultacji okulistycznej. Skarżący zarzucił obrazę art. 403 § 2 k.p.c. poprzez odmówienie wskazanemu środkowi dowodowemu przymiotu nowości w rozumieniu w/w przepisu, mimo, że powód nie mógł skorzystać z niego w prowadzonym uprzednio postępowaniu.

Sąd Najwyższy zważył:

Zażalenie jest bezzasadne.

Skarga o wznowienie postępowania jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia umożliwiającym, w drodze wyjątku, wzruszenie prawomocnych orzeczeń, dlatego podlega szczególnym rygorom odnośnie formy i treści, zaś przepisy regulujące tę instytucję nie mogą podlegać wykładni rozszerzającej. Ustawowe przesłanki dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania zostały enumeratywnie wyliczone w art. 401, 401¹ oraz 403 k.p.c. Wśród tych podstaw wymieniono m.in. późniejsze wykrycie środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 k.p.c.). Zgodnie z utrwaloną wykładnią przepisu art. 403 § 2 k.p.c., „późniejsze wykrycie” okoliczności faktycznych lub środków dowodowych

dotyczy tylko takich okoliczności i środków, które istniały w czasie trwania poprzedniego postępowania, ale zostały ujawnione („wykryte”) po jego prawomocnym zakończeniu, natomiast środek dowodowy, który powstał po uprawomocnieniu się wyroku, nie stanowi podstawy wznowienia postępowania (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2005 r., I CZ 125/05, z dnia 5 czerwca 2009 r., I CZ 27/09, z dnia 4 marca 2010 r., I CZ 2/10, z dnia 3 lutego 2012 r., I CZ 132/11 – nie publ.).

O nowym środku dowodowym w powyższym rozumieniu w rozpoznawanej sprawie nie może być mowy, skoro powód uzyskał dokument od lekarza okulisty w dniu 8 marca 2012 r., a wyrok, którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania zapadł w dniu 18 stycznia 2007 r. Ponadto ocena lekarza dotyczy wcześniejszej dokumentacji medycznej przedstawionej przez powoda już w toku postępowania i będącej przedmiotem opinii biegłego sądowego. Zasadnie też Sąd Apelacyjny zwrócił uwagę, że w zakończonym postępowaniu sądowym nie było żadnych przeszkód aby powód zgłosił kolejny wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego okulisty zwłaszcza, że był wówczas reprezentowany przez fachowego pełnomocnika. Należy podzielić pogląd tego Sądu, że przebywanie powoda w zakładzie karnym nie niweczyło również możliwości przeprowadzenia prywatnej konsultacji okulistycznej, jakkolwiek wówczas wydane zaświadczenie miałyby w postępowaniu dowodowym walor dokumentu prywatnego, zatem stanowiło jedynie dowód złożenia zawartego w nim oświadczenia. Przyjmuje się, że niewiedza o środkach dowodowych musi wynikać z przyczyn obiektywnych, a nie z zaniechania strony postępowania (por. postanowienie SN z dnia 12 września 2007 r., sygn. akt I CZ 105/07).

Niezasadny jest zarzut dotyczący wyjścia przez Sąd Apelacyjny poza zakres kognicji, obejmującej na tym etapie jedynie badanie formalnych, a nie merytorycznych elementów skargi o wznowienie postępowania. Przyjmuje się bowiem, że badanie dopuszczalności skargi obejmuje także ocenę, dokonywaną przez pryzmat treści skargi, czy okoliczności przytoczone przez skarżącego wypełniają ustawowe podstawy wznowienia. Ocena taka nie stanowi merytorycznego badania trafności powołanych podstaw, gdyż ograniczona jest do wstępnego ustalenia, czy skarga została oparta na ustawowej podstawie

(por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2007 r., I CZ 114/07, z dnia 6 kwietnia 2011 r., I CZ 19/11, z dnia 3 lutego 2012 r., I CZ 152/11 – nie publ.).

Zgodnie z art. 410 k.p.c., sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego trwale ugruntowany jest pogląd, że przesłanka do odrzucenia skargi o wznowienie postępowania zachodzi nie tylko wtedy, gdy powołana w niej podstawa wznowienia została sformułowana w sposób nie odpowiadający ustawie, ale także wówczas, gdy wskazane w skardze okoliczności wprawdzie sformułowane zostały tak jak określają je przepisy, stąd z czysto formalnego punktu widzenia dadzą się podciągnąć pod ustawową podstawę wznowienia, lecz w rzeczywistości podstawa ta nie występuje (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2006 r., I CZ 103/06, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2010 r., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lipca 2010 r., I CSK 601/09, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 r., I CZ 35/12). Taka sytuacja występowała w rozpoznawanej sprawie, skoro powołany w skardze środek dowodowy nie spełniał kryteriów z art. 403 § 2 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił zażalenie jako bezzasadne.

O kosztach postępowania zażaleniowego, obejmujących koszty zastępstwa procesowego powoda orzeczono na podstawie § 13 ust. 2 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 i oraz § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1348 z późn. zm.). Podstawą rozstrzygnięcia o zwrocie kosztów tego postępowania, należnych stronie przeciwnej, jest art. 98 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.